

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XVII
Wstęp	XXXIX
Rozdział I. Zagadnienia ogólne	1
§ 1. Unijne prawo spółek jako przedmiot wykładni	1
I. Uwagi ogólne	1
II. Źródła prawa spółek Unii Europejskiej	2
1. Uwagi wstępne	2
2. Swoboda przedsiębiorczości	3
3. Rozporządzenia unijnego prawa spółek	6
4. Dyrektywy unijnego prawa spółek	8
5. Akty delegowane i wykonawcze	13
6. Zalecenia prawa spółek UE	14
§ 2. Perspektywy wykładni unijnego prawa spółek	16
I. Wewnętrzna i zewnętrzna perspektywa wykładni unijnego prawa spółek	16
1. Uwagi ogólne	16
2. Wewnętrzna perspektywa interpretacyjna	18
3. Zewnętrzna perspektywa interpretacyjna	20
II. Współpraca sądu krajowego i TS przy wykładni unijnego prawa spółek	24
III. Wykładnia zgodna z unijnymi dyrektywami prawa spółek	30
1. Przedmiot wykładni zgodnej	30
2. Nakaz wykładni zgodnej z perspektywy orzecznictwa TS ..	31
3. Status metodologiczny nakazu wykładni zgodnej z unijną dyrektywą	35
A. Uwagi wstępne	35
B. Obowiązek wykładni zgodnej jako dyrektywa wykładni językowej?	37
C. Obowiązek wykładni zgodnej jako dyrektywa wykładni systemowej?	40
D. Obowiązek wykładni zgodnej jako dyrektywa wykładni celowościowej?	42

§ 3. Wykorzystanie instrumentarium derywacyjnej koncepcji prawa przy prezentacji procesu wykładni unijnego prawa spółek	46
I. Uwagi ogólne	46
1. Wprowadzenie	46
2. Ogólne granice kompetencji TS	49
A. Wprowadzenie	49
B. Traktatowe granice wykładni TS	49
C. Obowiązek uzasadniania wyroku	52
II. Założenie o racjonalności unijnego prawodawcy	53
1. Uwagi ogólne	53
2. Założenie o racjonalności językowej prawodawcy unijnego	58
3. Założenie o systemowej spójności unijnego prawa spółek .	60
4. Założenie o spójności aksjologicznej unijnego prawa spółek	62
III. Odtwarzanie normy z przepisów unijnego prawa spółek	64
1. Uwagi ogólne	64
2. Norma jako rezultat wykładni unijnego prawa spółek przez TS?	65
3. Fazy wykładni (wzmianka)	67
Rozdział II. Elementy językowej wykładni prawa spółek Unii Europejskiej	75
§ 1. Językowe dyrektywy wykładni unijnego prawa spółek	75
I. Uwagi ogólne	75
II. Definicje legalne	76
III. Związanie interpretatora cudzą decyzją interpretacyjną (wyrokiem innego sądu)	79
IV. Uwzględnianie znaczenia interpretowanego wyrażenia w języku prawniczym (orzecznictwo, nauka prawa)	83
1. Uwzględnianie orzecznictwa TS	83
2. Uwzględnianie nauki prawa	84
V. Ustalanie znaczenia wyrażenia na podstawie słowników języków państw członkowskich	87
1. Uwagi wstępne	87
2. Ujednoznaczenie wyrażenia wieloznacznego	91
3. Doprecyzowanie wyrażen niedookreślonych	95
A. Wprowadzenie	95
B. Wytyczenie granic pasa nieostrości	96
VI. Dyrektywy kontekstowe	103
1. Kontekst tekstowy	104

A. Uwagi wstępne	104
B. Postaci kontekstu wewnątrztekstowego	104
2. Kontekst historyczny	108
A. Odwoływanie się do genezy aktu prawnego	108
B. Odwoływanie się do ewolucji aktu prawnego	110
§ 2. Ustalanie znaczenia zwrotów prawa unijnego z uwzględnieniem wszystkich wersji językowych	114
I. Nakaz uwzględniania wszystkich wersji językowych	114
II. Realizacja nakazu uwzględniania wszystkich wersji językowych w praktyce	118
1. Wprowadzenie	118
2. Najmniejszy wspólny mianownik	119
3. Tekst najbardziej precyzyjny (jasny)	121
4. Wersje większościowe	122
5. Tekst roboczy oraz tekst pierwotnych wersji językowych ..	123
III. Podsumowanie	124
§ 3. Granice językowej wykładni unijnego prawa spółek	126
I. <i>Omnis sunt interpretanda</i>	126
II. <i>Interpretatio cessat in claris?</i>	130
Rozdział III. Systemowa spójność prawa spółek Unii Europejskiej	133
§ 1. Czynniki spajające akty unijnego prawa spółek o różnej hierarchii ..	133
I. Uwagi wstępne	133
II. Wymogi dotyczące czynności stanowienia unijnego prawa spółek	134
1. Zasada kompetencji powierzonych	134
2. Prawo spółek jako materia kompetencji dzielonej	135
3. Tryb stanowienia aktu unijnego prawa spółek	137
III. Wymogi dotyczące aktu unijnego prawa spółek	138
1. Wprowadzenie	138
2. Postaci wymogów dotyczących treści aktu unijnego prawa spółek	138
IV. Skutki stanowienia aktów niezgodnych a aktami hierarchicznie wyższymi	143
1. Wprowadzenie	143
2. Unieważnienie aktu prawa unijnego	144
A. Wyłączna kompetencja TS do podważania aktu prawa unijnego	144
B. Przesłanki unieważnienia aktu prawa unijnego	145
3. Wykładnia systemowa pionowa unijnego prawa spółek	147
A. Wprowadzenie	147

B. Wykładnia prawa wtórnego zgodna z podstawowymi zasadami prawa unijnego	148
C. Sposób wykładni prawa wtórnego zgodnej z prawem pierwotnym	150
D. Podsumowanie	152
4. Reguła kolizyjna <i>lex superior derogat legi inferiori</i>	153
§ 2. Spójność pozioma unijnego prawa spółek	154
I. Uwagi wstępne	154
II. Wykładnia systemowa pozioma	154
1. Doprecyzowanie znaczenia zasady równego traktowania akcjonariuszy	154
A. Wykładnia zasady równego traktowania akcjonariuszy	155
B. Wycena aktywów spółki zgodna z zasadą przedstawienia prawdziwego i rzetelnego obrazu spółki	156
2. Uwzględnienie normy-zasady innej dyrektywy	158
3. Wykładnia systemowa z uwzględnieniem przepisu innego aktu prawnego tej samej rangi?	159
III. Reguły kolizyjne poziome	163
1. Wprowadzenie	163
2. Wyroki w sprawach C-41/15 (<i>Gerard Dowling</i>) i C-526/14 (<i>Kotnik</i>)	166
3. Obowiązek rekompensaty szkody inwestora jako wyjątek od zasady ochrony kapitału zakładowego spółki	169
§ 3. Uwagi końcowe	171
Rozdział IV. Aksjologiczna spójność unijnego prawa spółek	175
§ 1. Uwagi wstępne	175
§ 2. Odtwarzanie celów unijnego prawa spółek	178
I. Źródła odtwarzania celów unijnego prawa spółek	178
1. Wprowadzenie	178
2. Odtwarzanie celów na podstawie przepisów unijnego prawa spółek	179
A. Uwagi wstępne	179
B. Sposób wyrażenia celu w przepisach unijnego prawa spółek	180
C. Wartości (cele) chronione przepisami-zasadami unijnego prawa spółek	184
3. Wartości (cele) chronione przez ogólne zasady prawa unijnego	187

4. Preambuły (wstępy) aktów unijnego prawa spółek jako źródło odtwarzania celów	190
5. Materiały legislacyjne	194
A. Uwagi wstępne	194
B. Materiały legislacyjne jako źródło odtwarzania ewolucji zmian	196
C. Materiały legislacyjne dokumentujące genezę aktu unijnego	199
II. Cele norm unijnego prawa spółek a inne wartości	203
§ 3. Celowościowa wykładnia unijnego prawa spółek	209
I. Rola reguł celowościowych	209
1. Uwagi wstępne	209
2. Potwierdzenie wyniku wykładni językowej	210
3. Wybór wyniku wykładni językowej zgodnego z odtworzonym celem	212
4. Przelamanie wyniku wykładni językowej	213
II. Różnice między wersjami językowymi: wybór między znaczeniami, czy radykalna metoda celowościowa?	214
1. Uwagi wstępne	214
2. <i>Radical Teleological Method?</i>	215
3. Komentarz	218
III. Rozszerzająca i zweżająca wykładnia unijnego prawa spółek ...	223
1. Uwagi wstępne	223
2. Wykładnia przez TS przepisów regulujących swobodę przedsiębiorczości	227
A. Uwagi wstępne	227
B. Od wymogu działania w ramach trwałej struktury do możliwości wyboru statutu personalnego spółki	229
C. Od zakazu dyskryminacji, poprzez zakaz ograniczania aż do zakazu ograniczania dostępu do rynku państwa członkowskiego	234
D. Adresat swobody przedsiębiorczości	239
IV. Ograniczenia przelamywania rezultatu wykładni językowej	243
1. Uwagi ogólne	243
2. Zakaz rozszerzającej wykładni wyjątku	246
A. Wykazanie istnienia wyjątku	246
B. Wyłączenie zakazu ograniczania swobody przedsiębiorczości (art. 51 akapit 1 TFUE)	249

C. Okoliczności uzasadniające ograniczenie dostępu do rynku państwa członkowskiego (art. 52 ust. 1 TFUE i art. 106 ust. 2 TFUE)	252
§ 4. Wnioskowania oparte na założeniu konsekwencji ocen unijnego prawodawcy	255
I. Uwagi ogólne	255
II. Argumentacja <i>a simili</i> i <i>a contrario</i>	258
III. <i>Analogia legis</i>	260
1. Wprowadzenie	260
2. Luka unijnego prawa spółek jako przesłanka <i>analogii</i> <i>legis</i>	262
3. Podobieństwo przypadku uregulowanego i nieuregulowanego	266
4. Odtwarzanie normy na wzór normy-wyjątku?	270
IV. <i>Analogia iuris</i>	272
V. Wnoskowanie <i>a fortiori</i>	275
Indeks rzeczowy	281